

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Áttörhetetlen

falként tornyosodnak fel az országhatárok az elköltözött háta mögött és aki rászánja magát erre a távlatilag rövid utra, az mindörökké lezárta életének egy szakaszát. Grandpierre Emilnek, a romániai magyar kisebbségi nemzet legnehezebb időszakában volt egyik vezérének, bucsuszavai voltak ezek, mikor tegnap elhagyta Romániát, elhagyta Erdélyt, ahová ezernyi mély és elszakíthatatlan emlék köti. Milyen nagy lelki válságokon kellett keresztülmennie ennek a lelkes, tiszta és becsületes eszméktől hevített férfiúnak, hogy „mindörökké lezárja” életének ezt a szakaszát?! Micsoda átalakulás mehetett végbe bensejében, míg erre a döntő elhatározásra jutott?! Mert ide, ehhez a földhöz kötötte őt multja, családi tradíciók, sikerek és keservek, nagy tervek és nemes eszmék, ide hozta, ide láncolta őt minden idegszála, érzései és ezernyi emlék. És ide kötötte őt magyarsága. Új hazába való szakadásunk óta inkább, mint valaha. Mert mindenütt könnyű az uralkodó nemzet tagjának lenni, de mindenütt nehéz a kisebbségi nemzet göröngyös, akadályokkal, küzdelmekkel teli útját járni. És Grandpierre Emil ezt az utat taposta velünk hat esztendő óta, szerénységében velünk egy sorban, de rátermetségénél, tehetségénél, rajongó magyarságánál fogva mint szellemi vezetőnk és politikai irányítónk.

Ha voltak tévedések politikájában, ha történtek olyan lépések az ő részéről, melyek nem a kívánt cél eléréséhez vezettek, nem ő a hibás. Ezekről a cselekedetekről mindig csak utólag volt megállapítható, hogy a körülmények tették meddőkké. A körülmények, melyek a romániai magyarság számtalan becsületes törekvését, nemes akarását gáncsolták el. Volt azonban valami Grandpierre lényében, ami megbecsülhetetlen értékű. A hit és a rajongásig felfokozott bizalom a romániai magyar kisebbségi nemzet elhivatottságában, jövőjében, kisebbségi sorsban is eléggé nem értékelhető szerepében az európai kultúra megvédésében és fejlesztésében. Nem volt benne szuggesztív erő, de hite, lelkesedése, rajongása valahogy átláptalódott, átragadt mindazokra, akikkel érintkezett. Nem volt gyakorlati politikus sem, de azokban az időkben, amikor Grandpierre kezébe adták a magyarság politikai vezetésének gyeplőt, nagyobb politikai rutinnal és tapasztalattal rendelkező realpolitikus sem tudott volna gyakorlatibb lenni. Ószinte volt, becsületes volt, intenciói tiszták voltak, bizalma, lelkesedése határtalan volt és bizonyára nem könnyű szívvel hagyta itt magyar testvéreit.

És nem tudjuk elhallgatni, kikíváncsokozik felőlünk, hogy nem tudjuk helyeselni távozását. A politikai adottságok között bármennyire tehetetlenségre is volt kárhozható, bármennyire nem kecsgetett sikerrel pillanatnyi szereplése, itt kellett volna maradnia.

Kisebbségi magyar politikusként lenni nem hoz babérokat, nem hoz csak sikereket. Kisebbségi politikusként lenni áldozatos kötelesség. És ha ezen kötelezettséget őt esztendőn át teljesítette, nem lett volna szabad kitérnie előle a jövőben sem. Minden magyar távozása veszteség, minden magyar egy-egy órát tölt be, minden magyar aki elhagyja ezt az órát, megritkítja sorainkat, gyengíti erőinket. Különösen áll ez akkor, ha olyan veszteség éri a magyarságot, mint Grandpierre Emil távozásával. Támadások érték? A magyarságot naponként érik. Elkedvetlenítették? A politika szótára ezt a fogalmat nem ismeri.

Nyugodt pozícióba kíváncsított ismét? Aki egyszer a vezéri szerepet vállalta, az köteles nyugalmát is feláldozni. Áldozatot kíván a kisebbségi sors mindenképp, de még fokozottabb mértékben azoktól, akik nehéz körülmények között rászánják magukat egy kisebbségi nép irányítására. Ezért helytelenítjük és ezért fájunk minden emberi értékén túl Grandpierre Emil távozását, mert elköltözésével a romániai magyarságnak egyik erős oszlopa dőlt ki. És mert manapság külföldre költözni, nem annyit jelent, mint régen. Az elköltözött háta mögött áttörhetetlen falként tornyosulnak fel az országhatárok...

Félreértették a Magyar Párt határozatát az önálló listák ügyében

Kolozsvár, november 17.

A Magyar Párt külföldi tagozata tegnap Dicsőszentmártonban nagygyűlést tartott, amelyen a párt központját Jakabffy Elemér, a központi magyar sajtót pedig Sulyok István képviselte. Petri Sándor nyitotta meg az ülést, majd Jakabffy Elemér emelkedett szólásra és amikor megkezdte beszédét, megkondultak a város templomának harangjai.

— A harangok zava figyelmeztet bennünket arra, — mondotta, — hogy egyházainkkal szemben kötelességeink vannak. Az emberek, népek, nemzetek

életében is vannak ilyen figyelmeztető alkalmak. Ilyen alkalom ez a mai is, mikor meg kell kérdezni egymástól, megértjük-e kötelességeinket kisebbségi nemzetünkkel szemben? Kijelentette ezután, hogy a központi vezetőség még nem döntött a választások ügyében. A párt ismeretes határozatát sok helyen félreértették és önálló listát készítettek.

Guidó Béla unitárius esperes a felekezeti iskolák védelméről beszélt és azok részére államsegélyt követel. Ispán László felszólalása után megajánlották a tisztikar választását.

Temesvári ügyvédek mozgalmata a délutáni tárgyalások és a kétszeres illetékfizetés ellen

Temesvár, november 17.

A temesvári ügyvédi kamara már egyezben kifejezte tiltakozását az 1926 január elsejétől tervbe vett délutáni tárgyalások ellen. Az igazságügyminiszter az okiráltságbeli rendszert akarja itt bevezetni, amely azonban a jogkereső közönséget napi munkájában teljesen megbénítaná. Érthető tehát a temesvári ügyvédi kamarának az akciója, amely a tegnapi választmányi gyűlésen öltött határozott alakot.

A választmányi gyűlésen heves kifakadások hangzottak el a bevezetendő

új rendszer ellen,

amely egzisztenciájában támadja meg az erdélyi és bánági ügyvédi kart. A kamara választmánya egy szűkebb körű bizottságot küldött ki, amelynek tagjai Crismariu Oktávián dr., Körner József dr. és Ungár Adolf

dr. és megbízta őket egy tervezet kidolgozásával a délutáni tárgyalások bevezetése ellen. Az elaborátumot a választmány előterjeszti a november huszonkilencedikére összehívott rendkívüli közgyűlésnek. Elhatározta továbbá a választmány, hogy

országos akciót

indít és az akcióba belevonja a kereskedelmi és ipari, mezőgazdasági, valamint a munkáskamarákat is.

A választmány ezután foglalkozott a bélyegilleték kérdésével. Az új gyorsított polgári eljárással egyidejűleg kiterjesztették Erdélyre és Bánagra az okiráltságban érvényes bélyegilletéket. Az okiráltságban sem jegyzőkönyvi, sem

ítéleti bélyeg nincsen,

még kevésbé ismerik a joggyakorlatunkban bevezetett taksákat, amit minden egyes beadvány és tárgyalási

jegyzőkönyv után külön-külön kell lerónni. Ezzel szemben a kezelőhivatások még mindig az 1914. évi magyar bélyegtvörvényt alkalmazzák, úgyhogy a jogkereső közönség

kétszeres illetéket

fizet. A választmány felvilágosításért közvetlenül az igazságügyminiszterhez fordult, hogy szüntesse meg ezt az áldatlan állapotot.

Heves panaszok hangzottak el a táblánál megszüntetett harmadik számú polgári tanács miatt, holott a tábla munkaköre a dévai törvényszék idecsatolásával és a pénzügyi, valamint adóügyi bíraskodással

tetemesen megszaporodott.

A választmány ugyancsak átiratban kérte az igazságügyminisztériumot a harmadik polgári tanács újbóli felállítására.

Új villamoskocsik

kerülnek forgalomba Temesváron

Temesvár, november 17.

A városi villamos vasút igazgatósága nagy gondot fordít a kocsi-park rendbehozására, azonkívül pedig fokozatosan épít új kocsikat is. Hogy a kocsik javítása és karbantartása minél kevesebb költséggel járjon, kiválóan felszerelt műhelyt rendeztek be. A régi típusú kocsikat nemcsak kijavítják, hanem át is építik úgy, hogy mire azok a műhelyből kikerülnek, teljesen az új kocsik látszatát keltik.

Az igazgatóság által tervezett új típusú kocsik közül az első — a 101. számú — a múlt hónapban már forgalomba is került. Most készül a második ilyen kivitelű kocsi. Az elsővel szerzett tapasztalatok alapján ezen a kocsin lényeges módosítás lesz. A mostani új kocsin egymás mellett van a feljárt és lejárát. Olykor tolongással jár a leszállás és a jelenleg épülőfélben levő kocsin ezt a kellemetlenséget kiküszöbölik. A kocsivezető mellett — ugyanazon a fronton, melyen a használatban levő feljárati és leszállási ajtók vannak — lesz egy ajtó, amely kizárólag a leszállást fogja szolgálni. Ez az ajtó mindig zárva lesz, míhelyt azonban a kocsi megáll, a kocsivezető egy gombnyomással kinyitja. A leszállás után az ajtó ismét becsukódik. Így elmarad a kocsiban a tolongás, mert azoknak, akik a kocsi elején vannak, nem kell hátrafelé igyekezniük, ha le akarnak szállni. Az új kocsi, amely télen szintén fűthető lesz, december elején kerül forgalomba.

A napokban Temesvárott járt a csernovici villamos vasút igazgatója. Az új kocsitípus igen megtetszett neki és annak rajzát magával vitte s kijelentette, hogy azt új kocsik építésénél felhasználja.

NÉMETORSZÁG A NAGYKÖVETEK TANÁCSÁBAN. Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint, ha Németország kielégítő választ ad a leszerelés kérdésében, akkor a nagykövetség tanácsában Németország is helyet kap. Egy német tábornok és törzskara résztvesz a katonai ellenőrző bizottságban.

Törzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.40, Párisban 11.70

Temesvári magánforgalom november 17-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 216, angol font 1049.5, francia frank 8.68, svájci frank 41.75, líra 8.73, szokol 6.42, dinár 3.88, magyar korona 3.25, osztrák silling 30.50.

Románia megtagadta a prágai konferencia jegyzőkönyvének aláírását

Prága, november 17.

Az utódállamok konferenciáján a főbb kérdéseket illetően megállapodás történt. A jegyzőkönyveket az összes adós államok és a hitelezők képviselői is aláírták már, kivéve Romániát, melynek megbízottai megtagadták a jegyzőkönyv aláírását. Ennek az oka elvi természetű, ami a román kormány pénzügyi politikájának a következménye. A jegyzőkönyv aláírásának megtagadása technikai okokra is visszavezethető, mert a román megbízottak kifogásolták, hogy Ausztria és Magyarország még a mai napig sem jelentették be a háború előtti járadékpapírok mennyiségét, amely az utódállamok között felosztandó. Már pedig ezen adatok hiányában nem állapítható meg pontosan az utódállamok követelése és adóssága.

Felmetszette hasát

háziasszonyának, mert az a labkért
követelte

Nagybecskerek, november 17.

A hetvenhét éves Ralicsev Náta és Maca nevű leánya abból tengődtek, hogy házuk egyik részét bérbeadták. Mostani bérlőjük Gyurics Boskó napszámos azonban nagyon rendetlenül fizetett, sőt az elmúlt három hónappal adós is maradt. Ralevics Náta minap kérte tőle fizetést s akkor megígérte, hogy eladja disznóját és annak árából majd fizet.

Tegnap este Gyurics tökrészen jött háza és összeverte a feleségét. Majd kést ragadt a kezébe és behatolt háziasszonya lakásába, ahol lármázni kezdett.

— Azt hiszitek, hogy majd bolond leszek miattatok eladni a disznómat? Majd adok én nektek mindjárt pénzt!

Ezzel fölívta az öreg asszony hasát és több szurást ejtett rajta. Majd a leány mellébe szurt, megvágta a combját, azonkívül még tizenhét helyen megsebesítette. A két nőt a mentők a kórházba szállították. A hetvenhét esztendőss asszony haldoklik, leányának állapota szintén veszélyes.

Gyurics a rendőrségen azzal védekezik, hogy afölötti bánatában, hogy disznóját el kell adnia, leítta magát és nem tudja, hogy részegségében mit csinált.

Anyja csábitóján

bosszút áll huszonnégy év után

Bécs, november 16.

Wolff Gábor dr. ismert bécsi fogorvosnak évek óta volt rendelője a Neubaugasse 72. szám alatt. Szeptember végén egy fiatalember kereste fel, aki Englinger Károlynak nevezte magát. A fogorvos kezelte a fiatalember fogait, aki a honoráriumot rendszeresen meg is fizette.

Hosszabb idő után a fiatalember szombaton újra jelentkezett a fogorvosnál s akkor ment be hozzá, amikor a többi pácienssel már végzett. Weinberger Róza, az orvos asszisztensnője, aki a szomszéd szobában tartózkodott, csak annyit hallott, hogy a máskor szerény és csendes viselkedésű fiatalember, idegesen, felháborodva beszél az orvossal. Egyszerre négy dördülés hangzott. Weinberger Róza több házbeltit hívott s azokkal behatolt az orvos rendelőjébe. Wolff drt állított homlokukkal holtan találták, a fiatalember, aki a szívébe lött, öntudatlan állapotban egy fotelben hevert.

A rendőség a fiatalember zsebében

levelet talált, amely rávilágít a merénylet és öngyilkosság okaira. A merénylet elmondja, hogy nem Englinger Károly a neve, hanem Huemer József. Banktisztviselő, huszonnégy éves. Az anyja Jung Ede főkönyvelő felesége. Huemer eddig úgy tudta, hogy az anyja első házasságából származik. Nemrég azonban az

anyja írásai között véletlenül adatokat talált arra vonatkozólag, hogy anyjának férjhezmetete előtt viszonya volt Wolff dr. fogorvossal s hogy ő ennek a fia. Elhatározta, hogy Wolff dron, aki anyját elhagyta, bosszút áll. Alnéven járt hozzá addig is, amíg a leszámolás ideje elkövetkezett. Jungné megerősítette fia levelének tartalmát.

A magyarság kívánságait teljesítik

a magánoktatási javaslat módosításával

Bukarest, november 17.

Az Adeverul értesülése szerint a kormány hajlandó a magánoktatási javaslaton a kisebbségek kívánságainak értelmében módosításokat eszközölni. Az oktatási nyelvre vonatkozólag a kormány teljesíti a magyar kisebbség kívánságait, a zsidók pedig szabadon választhatnak a román, vagy a héber oktatási nyelv között.

Ezzel szemben a kormány nem engedi meg, hogy a bukovinai és besszarábiai zsidó iskolákban jiddisch nyelven taníthassanak. Ezenkívül az összes zsidó iskolák nyilvánossági jogot fognak kapni. Ugyancsak módosítani fogják a kultuszreformra vonatkozó javaslatot is és pedig Banu volt kultuszminiszter tervezete szerint. A minisztertanács legközelebb dönt.

Grandpierre Emil bucsuztatása

Kolozsvár, november 17.

Az Erdélyből távozó Grandpierre Emil dr. tiszteletére a Magyar Párt vezetősége bankettet adott, melyen a volt ügyvezető alelnök számos tisztelője és jóbarátja vett részt. A pohárköszöntők során elsőnek Ugron István pártelnök bucsuztatta hű munkatársát, majd Makay Sándor, Tavaszai Sándor és Vásárhelyi Boldizsár, a református egyház és teológia. Kovács Dezső a református kollégium, Ferencz József az unitárius egyház, Balázs András dr. a

katolikus státus, Sulyok István és Paál Árpád a magyar újságírók nevében vettek bucsut Erdély egyik legönzettelenebb magyar politikusától.

Grandpierre meghatottan válaszolt a bucsuztató szavakra és beszédét így fejezte be:

— Én elmegyek ugyan, de a lelkemben továbbra is itt maradok.

Grandpierre tegnap délelőtt utazott el Kolozsvárról. A pályaudvaron a Magyar Párt vezetősége és az egyházak képviselői érzékeny bucsut vettek tőle.

Kilenc mandátumot kapnak

a magyarok Szlovénzkóban

Prága, november 17.

Csehszlovákiában az általános választások a szavazók nagyszámu részvételével a legteljesebb rendben és minden zavaró körülmény nélkül folytak. Az eddig beérkezett jelentések még nem véglegesek, annyi azonban már most megállapítható, hogy a koalizált pártok megtartják eddigi pozíciójukat. A szocialisták vereséget szenvedtek, amennyiben a kommunisták nagyon sok mandátumot elhódítottak tőlük.

A Prágában lefolyt választáson az eddig leadott szavazatok az egyes pártok között a következő arányban oszlottak meg: nemzeti szocialisták 93.850, nemzeti párt 77.100, kommunisták 58.200, szociáldemokraták 36.000, klerikális néppárt 25.600, iparospárt

25.000, munkapárt 18.500, agrárpárt 9000.

A volt magyar területeken Komáromban a Szülő Géza-féle magyar keresztény szocialista párt 1300 szavazatot kapott, a német-magyar egyesült párt, amelynek Szentiványi József a vezetője, 6300 szavazatot nyert, a kommunisták 800-at. Munkácson a Szentiványi pártra 2073, a kommunistákra 813 szavazat esett. Beregszászon a Szentiványi-párt 6284, a kommunisták 7247 szavazatot nyertek. Huszton a kommunistákra 9964 szavazat esett. Hozzávetőleg remélik, hogy a volt magyar felvidéken Hlinka ellenzéke 26 mandátumot hódít, míg a magyarok nyolc-kilenc mandátumhoz jutnak.

Az állampolgársági felebbezési bizottság

Temesvárott legközelebb befejezi munkáját

— Erdély különleges viszonyai tették szükségessé a felebbezési határidő meghosszabbítását. —

Temesvár, november 17.

Kolozsvári tudósítónk jelentése alapján megírtuk, hogy az igazságügyminiszteriumtól rendelet érkezett a kolozsvári királyi táblához az állampolgársági felebbezések határidejének meghosszabbítása ügyében. A rendelet szerint mindazok, akik a felebbezési határidőt elmulasztották, az állampolgárságuk elismertetése iránti kérelmeiket 1925

december elsejéig

beadhathják a kolozsvári táblához. Természetesnek vettük, hogy az igazságügyminiszterium rendeletét az ország összes tábláihoz elküldötték és ebben a kérdésben érdeklődtünk a temesvári királyi táblánál, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— Nincsen tudomásunk semmiféle

olyan rendeletről, amely az állampolgárság elismertetése iránti felebbezések határidejét ez év december elsejére toltá volna ki. A kolozsvári táblához érkezett rendeletről is csak a hírlapok útján értesültünk. Valószínűnek tartjuk, hogy az erdélyi

különleges viszonyok

készítették az igazságügyminisztert a határidő meghosszabbítására, mert sokan, akiknek jogosultságuk van az állampolgárságra, elmulasztván a bejelentési határidőt, elhalmozták a miniszteriumot honosítási kérelmekkel. Nálunk a Bánságban mindenki idejében rendezte ezt a nagyfontosságú ügyet és a határidő meghosszabbítására nincs is szükség. A tábla mellett működő felebbezési bizottság a közel jövőben már be is fejezi munkáját.

Négymillió lei birság

állítólagos csempészésért

Temesvár, november 17.

Bradescu Virgil főügyész ez előtt három héttel a porgányi Kenderipar Részvénytársaság ellen csempészés és vámasalásból kifolyólag bünyügi eljárást indított. Az őcsesánádi vámhivatal a maga részéről beigazolta, látta a Kenderipar részéről elkövetett csempészést és négy millió lei pénzbüntetésre ítélte. Az őcsesánádi vám az aktákat és a jegyzőkönyveket jóváhagyás végett felterjesztette a legfelsőbb vámigazgatósághoz, amely a héten dönt az ügyben. A legfőbb vámigazgatóság döntésétől függetlenül a temesvári ügyészség is folytatja a bünyügi eljárást és csak az akták Bukarestből való visszaküldését várja. Az ügy már a legközelebbi főtárgyalás elé kerül és a bíróság van hivatva bírói ítélettel megállapítani, hogy mennyiben bűnös a porgányi Kenderipar és ki követte el a csempészést.

Rejtélyes gyilkosság

Nagycsanádon

Nagycsanád, november 17.

Nagycsanád lakosságát egy rejtélyes gyilkosság tartja izgalomban. A nagycsanádi csendőrség két csendőre a rendes napi patrulirozást végezte a Nagycsanád környékén lévő erdőkben. Eppen hazatérőben voltak, amikor a bozótban egy férfire akadtak. Eleinte azt hitték, hogy alszik, de közelebb érve észrevették, hogy halott. Tüzetesebben megvizsgálták a hullát és a jobb füle tövében egy mély szurást találtak, amely a halált előidézte. A hulla felismerésénél kiderült, hogy a halott ember azonos Laje Velimir nagycsanádi lakossal.

A nagycsanádi csendőrség azonnal megindította a nyomozást, amely azonban eddig eredményre nem vezetett. Laje Velimir jómódu ember hírében állott, de nem valószínű, hogy a gyilkos rablási szándékból ölte volna meg. A nyomozást lefolytató csendőrségnek az a nézete, hogy a gyilkosságot Jugoszláviából átszökött egyének követték el, akik véres munkájuk elvégzése után a határon át elmenekültek. A gyilkosság vasárnap hajnalban történt. A csendőrség erélyesen folytatja a nyomozást.

Temesvári műkedvelők

sikeres színelőadása

Temesvár, november 17.

Az Erzsébetvárosban örvendetesen élénk a műkedvelői színjátszás. Az Erzsébetvárosi Társaskör fiatalosága, azonkívül a Katolikus Leányklub tagjai vezetnek ezen a téren és felváltva gyönyörködtetik a közönséget sikeres előadásaikkal. A műkedvelőknek, akik között számos igazi színésztehetség van — Bakos László személyében szakavatott, fáradhatatlan és a betanításhoz és rendezéshez kiválóan értő rendezőjük van, akinek elvitázhatatlan érdeme, hogy a műkedvelő társaság megalakult és működik. A múlt télen az erzsébetvárosi műkedvelők a Jókai centenáriumi alkalmából színrehozták az Aranyembert, melyet meg is kellett ismételnük, két hét előtt bemutatták Szenes Béla vigjátékát, a Gazdag leányt, most pedig a Leányklub égése alatt színrekerült Herczeg Ferenc vigjátéka A Gyurkovics leányok.

Az előadás nagyszerűen sikerült és a Novotny-termet zsufolásig megtöltő közönség mindvégig jól mulatott és tetszésének a viharosan felhangzó tapsokkal adott kifejezést. A nők közül különösen Gokler Bözsi tűnt ki nagyszerű színjátszói tehetségével, továbbá Antalffy Irén, Ladányi Elza, Fink Elli, Ladányi Gizi, Gahler Ilonka, Dostal Irén és Kucsera Teri arattak sok megérdemelt tapsot. A férfiak közül kitűntek Szegedy Rezső és Sztájc Dusan, jók voltak Kumberger Gusztáv, Ladányi Jenő, Knézy Ernő és Kádár Károly. A jól sikerült előadást reggelig tartó tánc követte.

Kérje mindenütt a legkínzóbb borotva pengét.

Vezérlővizet és nagy letek:

Henry Margulius, Bucuresti, Str. Smér-dan 4.

Hírek

Több száz német harcol

Abd el Krim seregében

— Minden idegen katona tizenkét feleséget kap jutalmul. —

Budapest, november 16.

Vincent Sheean, aki több angol ujság és a budapesti Az Est megbízásából Marokkóban időzik, sok színes riportban számol be az ottani állapotokról. Legújabb írásában többek között ezeket mondja:

— Nem igaz, hogy a rifkek vezetői törökök, németek és magyarok. A rifkek sikereiket saját maguknak köszönhetik. Csak a franciák hirdetik, hogy a rifkek vezetői idegenek. A rifkek hadseregében legfeljebb huszhuszonöt német harcol. A törökök közül csak egyetlenegy török tiszt van itt, de ennek a török tisztnek semmi köze sincsen Abd el Krimhez, sőt odahaza Törökországban nem a legjobb hírnévnek örvend.

— Ami pedig egyes francia ujságoknak azt a híret illeti, hogy a nyáron a riff csapatokat a franciák ellen egy magyar kalandor

vezette, az teljesen alaptalan. Magyar vezetőjük sohasem volt a riff csapatoknak.

— Azok a németek, akik a rifeknél vannak, valamennyien a francia idegen légióban szolgáltak és onnan szökdöstek át. Ezek közül legismertebb Klemes József, aki itt a Kaid el Hadza Aleman nevet vette fel. Több

— Templomot építenek az uj-kisodai katolikusok. Ujkisoda katolikus hívei egy építendő templom érdekében mozgalmat indítottak, amely szépen halad előre. Az építési költség mintegy két és fél millió lei lesz, melynek egy része már együtt van. Ugyancsak nyolcvanezer darab téglát is szerzett már a mozgalom vezetősége. A templom helyét most jelölték ki és ez alkalommal ünnepélyesen eszközölték Bugiel Angelikus szavatoriánus atya, Broch György hitközségi elnök, Braun Károly jegyző és az építéssel megbízott Makai Elemér építész az első kapavágásokat.

* **Wendt-kávéházban** kedden, csütörtökön, szombat és vasárnap délután öt órai tea zenével (Weisz jazz-band) és táncsal.

— **Cuza újból Erdélybe jön.** Kolozsvárról jelentik: A fascista párt és a diákság vezetői értekezletet tartottak Cuza tanár fogadása ügyében, aki november 21-én, délelőtt érkezik Kolozsvárra, délután pedig népgyűlésen vesz részt. A diákok elhatározták, hogy Cuza érkezése napján nem látogatják az előadásokat. Cuza vasárnap Csucsán és Désen vesz részt antiszemita népgyűlésen.

* **Temesvárt** vannak a leggalvalérabb urak, akiknek szolgáljon tudomásul, hogy a legelőnyösebb parfüm beszerzési forrás a „Coroana” illatszertár, Józsefváros, Uri-utca.

— **A lengyel képviselők Brassóban.** Bukarestből jelentik: A lengyel képviselők meglátogatták Szinaját, ahonnan Brassóba utaztak. A közönség az állomáson lelkesen ünnepelt a vendégeket, akik megtekintették a város nevezetességeit.

* **Pazar választék** férfing és fehérneműekben Papp Gábornál Timisoara, Cetate.

— **RÁKOSI MÁTYÁS ÉS TÁRSAI RENDES BÍRÓSÁG ELŐTT.** Budapestről jelentik: Rákosi Mátyás és kommunista társai ügyét a stafáriális bíróságtól rendes bírósághoz tették át.

* **Jó ízlik a jó bor annak,** aki előbb alaposan teletömté a gyomrát azzal a remek felvágottal, kolbásszal és sonkával, melyet Fa Mihály Telekház-téri, vagy a Mária melletti üzleteiben lehet kapni.

izben kitüntette magát és azért jutalmul egy házat, négy feleséget, két lovat és tizenegy öszvért kapott. Kaid el Hadza Aleman beszél és is franciául és angolul és azért a külügyminiszteriumban is nagy hasznát veszik.

Áttért a mozlim hitre

és fanatikusan hirdeti Mohamed tanait és küzd a keresztények ellen. Arabul folyékonyan beszél és nagy szónoklatokat tart a katonákhoz. A rifkek különösen azt a tudását becsülik nagyra, hogy fejből tud összeadni, kivonni, szorozni és osztani.

— Kaid el Hadza Alemanınak kedvenc foglalkozása, hogy a francia és spanyol idegen légiókban szolgáló németeket átcsábítja. Kaktuszlevelekre ír üzeneteket, melyekben közli, hogy minden német katona házat, tizenkét feleséget és pénzt kap, öt hónapi szolgálat után pedig hazamehet. Egy év alatt

több száz német

szökött így át Abd el Krimhez, azonban nem sorozták be őket a hadseregbe, hanem utiköltséggel ellátva őket, valamely kikötőből utnak indították őket Németországba. Csak azokat tartják ott, akinek valami speciális tudásuk miatt hasznukat tudják venni.

— **A Balkán békéje.** Athenből jelentik: A jugoszláv követ közölte a görög kormányval, hogy Jugoszlávia hajlandó tárgyalni egy szövetségi szerződésnek újból való megkötése érdekében. Görögország elvileg hozzájárul, de kötelezővé kell tenni a választott bíróságot, mely a Balkán békéjét biztosítja.

* **A Timisiana átutalásokat** az összes országokba legpontosabban és legmegbízhatóbban eszközöl.

— **Koalíciós kormány Lengyelországban.** Varsóból jelentik: A baloldali pártok között a kormány alakítására vonatkozó tárgyalások nem vezettek eredményre. Valószínű, hogy a köztársaság elnöke koalíciós kormányt fog kinevezni.

* **A gyári kazának vizsgálata.** A Kazán-tulajdonosok Országos Egyesületének timisoarai fiókja közli, hogy a kebelébe tartozó üzemek kazánjait továbbra is az Egyesület műszaki közegéi ellenőrzik. A munkügyi miniszteriumnak a kazának vizsgálata ügyében napokban a gyárakhoz intézett körirata csupán azon telepekre vonatkozik, amelyek nem tagjai az Egyesületnek.

* **Halló Amerika!** Itt Ardeleán urisabó. Megérkeztek az ősz és téli divatújdonságok, Erzsébetváros, Str. Moșilor 6.

— **Sógorok, ha mulatoznak.** Cse da Boguljaszin és Gaboszkv András huszonegy éves cserepező, akik sógorok, tegnap este együtt iddógáltak Gyárvaon, Kiszák-utca 10. számú lakásukon. Iszogatás közben összekülönböztek s a hirtelen haragu Cse da bicskát rántott és azzal megszurkálta sógora combját. Gaboszkvát a mentők a kórházba szállították, Csedát pedig előállították a rendőrségen.

* **Ne menjen Fühöz, hanem menjen Fához,** mert ott a hus mellé finom káposztát, tormát, vagy savanyu uborkát is vehet a Telekház-téri, vagy a Mária melletti üzletekben.

— **A kutba fulladt fiu.** Sitariu Iliés mahádiai 14 éves fiu a község kutjából vizet merített, vízmerítés közben a vödör súlyától egyensúlyt veszítve, beleesett a kutba, ahonnan holtan huzzák ki.

A nemzeti párt respektálja a kisebbségek jogait. Aradról jelentik: A nemzeti párt aradmegei tagozata Borosjenőn gyűlést tartott, melyen háromezren vettek részt. Goldis László volt miniszter nagy beszédet mondott, melyben tiltakozott az ellen, hogy a párt antidinasztikus volna. Hangoztatta, hogy a liberálisok minden egyes ellenzéki pártra azt mondják, hogy kommunista. Kitért a kisebbségi kérdésre is. Respektálja a kisebbségek jogait és nem tesz különbséget az állampolgárok között. Azt szeretné, ha a románság az ország érdekében vállalva dolgozhatna a kisebbségekkel együtt.

— **A folyóba veszett gyermek.** Badeu Todor 12 éves ezeresi kis fiu a községen keresztül folyó és megáradt patakon át akart menni. A sebes folyású víz a kis fiut magával rántotta. Hulláját még mindezideig nem sikerült megtalálni.

«Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogapolószert a FAR-MODONT fogkrém és szájjviz. Kívánatra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a «Farmacon» gyógyáranyagkereskedés és laboratórium, Timișoara.»

— **Leégett telepes község.** Nagybecskerekéről jelentik: Rasztina-pusztát, mely Redl Lajos báró tulajdona volt, az agrárreform következtében felosztották délszerbiai telepések között, akik a pusztán új falut építettek. Szombat éjjel Brkovic Vakaszin új háza ismeretlen okból kigyulladt és a tűz a szélben rohamosan terjedt. A falu valamennyi háza elpusztult és leégett a közös gabonakaraktár is, továbbá sok szalma, kukorica. Számos élőállat és gazdasági felszerelés is a tűz martaléka lett. A kár félmillió dinár.

* **Lloyd Taverna** az ellátóközség találkozóhelye.

— **Letartóztatási parancs Gloria Svanson ellen.** Newyorkból jelentik: Gloria Svanson, a híres filmművész, két nap előtt szállott hajóra, hogy visszatérjen Amerikába. Newyorkban azonban kellemetlen meglepetés várokozik reá. A filmművészt ugyanis egy barátja válopörében többször a bíróság elé citálták tanúnak, azonban Gloria Svanson sohasem ment el, mert mindig valami más dolga volt. A bíróság a művésznek többszöri távollmaradásában a bíróság elleni tiszteletlenséget lát s ezért elrendelte letartóztatását.

* **Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár** a Bánát legnagyobb divatruházában a Whitehouseban, ezelőtt Délvidéki.

— **Francia olasz tennismérkőzés.** Párisból jelentik: Franciaország 8:3 ellenében legyőzte Olaszországot válogatott tennismérkőzésben.

* **A Pátia-kabaré** műsora naponként nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc- és magán számok szórakoztatják a közönséget. Előadás után bar-tabarin.

— **Beomlott régi sirbolt.** A Mehálában minap a szerb templom udvarában gyermekek játszottak, amikor lábuk alatt hirtelen megnyílt a föld és a gyermekek egy gödörbe estek. Kiáltozásukra emberek siettek oda, akik a gyermekeket kiszabadították kellemetlen helyzetükből. A gödör megvizsgálásakor kintűnt, hogy az egy száz évesnél régebbi sirbolt, amelynek boltozata a sok eső következtében megromlott. A sirboltban két koponyát és több emberi csontot találtak.

* **Marschall Jakab és Fia** fest és tisztít ruhákat, selymet, gyapjút, szöveteket, külön osztály: prémestőde, Timișoara, IV. Str. Gen. Foch 19. Telefon: 11-66.

Kinek kell?

egészség, erő, nyugodtság? Az használjon DIANA SÓSBORSZESZT, mert az külsőleg mint bedörzsölés, belsőleg, cukorra csepegtetve kiváló hatása. Részletes használati utasítás minden üvegnél.

szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaja St. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.

telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, fél évre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az újságírók számára 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Élelmesség

Sacha Guitryről, az ismert színdarabíró és színpadi szerzőről olvassuk következő történetét, amely arra mutat, hogy Guitry gyermekkorában s szellemes volt. Kilenc éves lehetett, amikor egy szép napon beállított a fűszereshöz:

— Kérek 11 kiló 25 deka kávét 2.75 frankos áron — szólt egész hidegvérrel.

— Helyes... s azután?

— 17 csomag gyertyát, csomagonként 1.50 frankért.

— Kell még valami?

— Igen, 4 és fél kiló cukor, 0.885 frankért.

Azután gondosan végignézte a kezében szorongatott cédulát és hozzá-tette:

— Kell még 28 liter petróleum is, 0.55 frankért literenkint. Most azután készen vagyunk.

A kereskedő segédjével együtt szorgalmasan csomagolta a kívánt holmikat, majd leült a pulthoz és számolni kezdett.

— Ez ugyan nagy rendelés, kis fűcskám, adott a mama annyi pénzt, hogy kifizetheti, vagy irjam a számlára?

— A mama semmit sem tud róla, — felelte őszintén a kis Sacha. — Ez az én mai számtani feladványom s hiába törtem a fejemet, nem tudtam egyedül megcsinálni...

Ezzel elkapta a fűszerestől a számlát s mielőtt az magához tért volna a meglepetéstől udvarias köszönéssel már ki is libbent az ajtón.

— **Előléptetések a temesvári ügyészi karban.** Bukarestből jelentik: Nicolau Todor ügyész, aki három évig osztatlan megelégedésre működött Temesvárott s akit négy héttel ezelőtt Sepsiszentgyörgyre helyeztek át, újból visszakérül Temesvárra vezetőügyészi minőségben. Ezzel egyidejűleg Bradescu Virgil eddigi vezetőügyész érdemei méltó elismerésül a temesvári táblai főügyészségnél kap vezetői helyet.

— **Új unitárius egyházkerület.** Kolozsvárról jelentik: Az unitárius egyház Nagyenyed székhellyel új kerületet létesített a Maros-menti unitárius hívek számára.

— **Az erdélyi katolikus státus közgyűlése.** Az erdélyi római katolikus státus csütörtökön tartja meg évi rendes közgyűlését. Az előkészítő különböző bizottsági és szakosztályi értekezletek már tegnap kezdődtek meg. A közgyűlésen beszámolnak a katolikus státus anyagi ügyeiről, iskoláiról és egyéb általa fentartott kulturális intézményről.

— **Egy körjegyző bucsuztatása.** Schickhofer János ivándai körjegyző huszonhét évi hivataloskodás után nyugalomba vonul. Ez alkalommal tiszteletére Ujpecsen bankettet rendeztek, amelyen számos kartársja jelent meg. Mezin dr. főszolgabíró nagy beszédben méltatta a távozó körjegyző érdemeit, akit még több szónok is felköszöntött.

Ajándékot

mindenki talál igen olcsón szép tárgyakat Sternbergnél.

A legjobb aradi szakács, a legjobb temesvári szakácsnő

a Korona-szálló éttermében főz

Ujnonnan átalakítva, új tulajdonosok vezetése alatt. Pontos kiszolgálás, fajborok, elsőrendű zene. Szombaton megnyílt.

— Tragédia a tenger alatt. Londoni jelentés alapján megirtuk, hogy az angol haditengerészet egyik buvárhajója elsüllyedt. Mint utjabban jelentik, az azonnal megindult mentőmunkálatok eddig eredménytelenek maradtak, mert a buvárhajó olyan mélyen van a víz alatt, hogy oda buvárok nem tudnak leereszkedni. Különben is azt hiszik, hogy a buvárhajó tisztjei és legénysége, összesen hatvannyolcan, már nincsenek életben, különben olajat bocsátának ki időnkint a buvárhajóból, hogy azzal — miután az olaj könnyűségénél fogva felszáll a víz színére — jelt adjanak, hogy a buvárhajó süllyedt el.

* Őszi kalapudonságok: Ita, Borsalino, Gyukits, Hüchel-gyártmányok, Papp Gábornál, Timisoara-Cetate.

Színház

Színházi műsor:

Kedd este 8 órákor: Frasquita.
Szerda este 8 órákor: Frasquita.
Csütörtök este 8 órákor: Frasquita.
Péntek este 8 órákor: Frasquita.

Ioan Minnich

autófelszerelési szaküzletben található minden dimenziója köpeny és tömlő

Belváros, Dom-tér
és Hunyadi-utca sarok

Olcsó házhelyek!

1—2 évi részletre, építéshez ingyen téglaprést adunk, érdeklődni Kardos-telep intézősége, Strada Primaria (Városház-utca) 16, Belváros

Irimiás mester

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelést 3 nap alatt eszközöl

Ma

divat női keztyű
divat harisnya
női reform nadrág

75

CITY áruház
Belváros, Mercy-utca 2

304

A legszebb karácsonyi ajándék

egy zongora, vagy piano gyári áron kapható **WONKÁNÁL**, Józsefváros, Török-utca 4. 319

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, irigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállításban kaphatók **GOLDSTEIN JANCU** Bucuresti, Strada Carol 44. 314

Rejtvényeink.

A Déli Hírlap november hó nyolcadiki számában közzétett keresztrejtvényt helyesen fejtették meg: Roth Magdus, Freyler Margit (Orsova), Puskás József, Stern Andor, Toth Lajos, Grosz Magda (Zombolya), Nemes Ilonka, Kóry Károly, Löwy René, Emanuel Jenő, Sauer János, Weisz Gizi, Deák Lászlóné, Tengler Gizella, Pfundtner Rita, Bischof Ferenc, Kern Ida, Ecker Ede, Zechmeister Pál, Kotzmuth Artur, dr. Schweiger Béláné, Meiszner Emmi, Mattiassich Gusztáv, Felsner Jenő, Grosz Emma, Hámory Zoltánné (Vojtek), Bokor Károly, Kapcza György (Lugos), Marsi Ibolyka, (Lugos), Náldai Károly, Schlesinger Ila, Mülley Rózsi, Braun Joli, Gaberdeen Endre, Huth Péter, Salinsky Marianna (Lugos), Kotsuba Lajos, Fényes Berta, Mairovitz Irma (Zombolya), Kirnbauer Lórá, Bömchis Truci, Weisz Géza, P. Kimmel Dagmár, Sztájjics Lászlóné, Keszler Rezső, Dilg Mihály, Weidmann Frida, Irsai Rózsi (Lugos), Ehling Hilda, Ehlink Kató, Ottlik Margit, Neustadt Tibor, Tillmann Csöpy (Lugos), Karczag Károly, Rajtuch István, Rosenzweig L., Oberst Bernátné, Szende Tibor, Hettich Ede, Verpeléti Gusztáv, Gayer Alice, Beitz Vilma, Riesz Antalné, Nussbaum Miklós, Róth Magda.

A megfejtők között a **Coroana** illatszertár (Uri utca) egy üveg kölni vizét sorsoltuk ki, amelyet **Meiszner Emmy** nyert meg, aki azt lapunk kiadóhivatalában átveheti.

A november 8-iki Gyermekejségben közölt rejtvények megfejtése: 1. Ezüst. 2. Emberek. 3. Szánkó.

Helyes megfejtéseket küldtek be: Simon József, Herzog Karika, Altman Sándor, Neustadt Tibor, Rajtuch Gizike, Oberst Lujza, Prekajszyk Éva, Rudali György, Török Jancsi, Miró Rezső, Margolits Jenő, Hubert Erzs, Pfaff Lali, Lengyel Pál, Mairovitz Rózsika, László Pista, Varaskó Etus, Amzer Rezső, Lőb Ödön, Gaberdeen Endre és Milos, Imre István, Bokor Pipi, Schröder Sándor, Hámory Zoltika, Nessel Lujza, Szkeljan Bandika, Lippe Erzs, Weismüller Józsa, Fuchs Sándor, Gerzánich Zoltán, Novacek Gabi, Novacek Edit, Schweiger Béla, Ecker Ede, Takács Ferenc, Pintér István, Braun Feri, Schlosser Anikó, Pollák Tibor, Stern Ibolyka, Kehr Béla, Verpeléti Hajnalka, Bischof Iluci, Romanov Attila, Gorbács Sándor, Zámbo Tencsi és Tasi, Stella Péter, Kálmán Sári, Schwarz Nusi, Irsay György, Salinsky Mária, Náldai Károly.

A sorsolásnál **Gerbács Sándor** neve jött ki, aki az e heti jutalomkönyvet átveheti a Déli Hírlap kiadóhivatalában,

Gép- és gyorsírónő

azonnalra felvétetik **BARUCH** üvegudvar

314

Hölgyeim és uraim!

Divatos ruhákat oszákis a „CHIC DU PARIS” S. C. R. francia, angol uri és női szabásati szakiskola szalonjában rendelhetik. Timisoara, Belváros, Ferenc József-u. (volt Mentő-otthon) 2. Telefon 22—25. 307

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket mindazoknak, kik felejtethetetlen férj, illetve apa stb.

Novák Gusztáv

tragikus halála alkalmából résztvételükkel felkerestek és vigasztaló szavaikkal nagy fájdalomukat némileg enyhítették.

Hálás köszönetünket fejezzük ki azoknak, kik szeretett halottunk ravatalára virágot és koszorút helyeztek. Külön köszönetet mondunk a Magyar Dalárda, Temesvári Dalkör és a Viribus Unitis asztaltársaságnak, kik a temetésen testületileg vettek részt, továbbá a városi temetkezési vállalat vezetőjének, Filippovits József urnak.

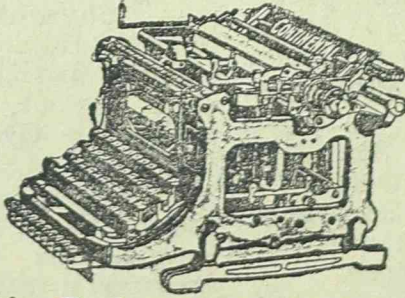
Temesvár, 1925 november 14.

A gyászoló család nevében:

özv. Novák Gusztávné, szül. Huber Sabina, neje. Novák Gyula.

Continental

írógépek legújabb bronz modellje most jelent meg!

kötelezettség nélkül az egész ország területén. Vezetékvonalon.

Sebestyén Béla,

Mindazon alkatrészek, különösen a betűcsapágyak, amelyek kopásnak vannak kitéve, a legellenállóbb nemes bronzból készülnek és így nemcsak az írógép határtalan tartósságát, hanem a teljesen zajtalan járás mellett a gyors tisztá precíz írást biztosítja. A Continental bronz modelljét bemutatjuk minden vétel

Timisoara, Szt. Gheorghe (Szt. György-tér). Tel. 9—48

PROCHASKA EDE FIAI

TIMISOARA
BONNAZ-UTCA

Ford

LINCOLN, TOURING, TRUCK, FORDSON.

A Bánság területén eladott traktorokat egy évig díjtalanul felügyelet alatt tartjuk. Traktor- és autójavításokat előnyösen eszközölünk.

„Helicon” könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűve 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

36 éves nőtlen, érettségizett volt állami tisztviselő, perfekt román-magyar nyelvismerettel bármily foglalkozást elvállal azonnalra. Ajánlatokat „Szerény” jellegre a kiadóba kérék.

Munkásleányok felvétetnek Gyémánt Gáspár paplanos és kárpitos műhelyében, Gyárváros, Tigris-utca 7. 317

„FARMODONT” FOGKRÉM

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Liliomtej-krémet, liliomszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárúháznál, a Fekete Sasok, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Zsák, ponyva zsineg

SINGER HENRIK, Gyárváros,
Fő-utca.
Telefon 13-25.

DURA RESTAURANT

Juvelie

villanyerőre berendezett saját ékszerműhelyében a legnagyobb szakértelemmel készítő iparművészeti munkákat, ugyanott mindenféle átalakítást, újmunkát és javítást vállal saját készítményű áruk szép kivitelben. Vasutpon-tosságu zseb-, ébresztő- és karórák 3 évi jótállással. Ma elismerten a legjobbak és legolcsóbbak. A legmagasabb napi áron vesz briliánsot, aranyat és ezüstöt

Juvelie

ékszerüzlet, Temesvár,
Mercy-utca 3, a kapu alatt

a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógy-szertárában

Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33—35